

BELGISCHE SENAAT

ZITTING 1989-1990

9 MAART 1990

Voorstel van wet houdende wijziging van de regeling inzake fiscale aftrekbaarheid van de kosten voor kinderopvang**(Ingediend door de heer Monfils)**

TOELICHTING

De wet van 7 december 1988 voorziet in een regeling van fiscale aftrekbaarheid van de kosten voor de opvang van kinderen tot drie jaar.

Daardoor kan 80 pct. van de werkelijke opvangkosten worden afgetrokken, met een maximum van 345 frank per opvangdag en per kind.

Dit voordeel, dat ten hoogste 70 000 frank per jaar en per kind kan bedragen, wordt echter slechts toegekend wanneer het kind wordt opgevangen door inrichtingen die zijn erkend, gesubsidieerd of gecontroleerd door « Kind en Gezin », het « Office de la naissance et de l'enfance » of de Executieve van de Duitstalige Gemeenschap, ofwel door zelfstandige opvangouders of kinderdagverblijven die onder toezicht van die instellingen staan.

Hoewel er aan die bepaling op zich niets verkeers is, leidt ze toch tot een onverantwoorde discriminatie van heel wat kinderen. Van de 150 000 kinderen van minder dan drie jaar die de Franse Gemeenschap telt, wordt immers nauwelijks 17 pct. opgevangen in gesubsidieerde of gecontroleerde instellingen. Alleen die opvangkosten zijn aftrekbaar.

SENAT DE BELGIQUE

SESSION DE 1989-1990

9 MARS 1990

Proposition de loi modifiant le système de déductibilité des frais de garde d'enfants**(Déposée par M. Monfils)**

DEVELOPPEMENTS

La loi du 7 décembre 1988 a mis au point un système de déductibilité fiscale en cas de garde d'enfants jusqu'à trois ans.

Le montant déductible est de 80 p.c. des frais de garde réels avec plafond maximum de 345 francs par jour de garde et par enfant.

Cet avantage — qui peut représenter au maximum 70 000 francs par an et par enfant — n'est toutefois octroyé qu'en cas de garde d'enfants, soit par des institutions reconnues, subsidiées ou contrôlées par l'O.N.E., par « Kind en Gezin » ou par l'Exécutif de la Communauté germanophone, soit par des garderies d'enfants à domicile ou des crèches placées sous la surveillance des organismes précités.

Bonne dans son principe, cette disposition introduit une discrimination injustifiée entre les enfants. En effet, on estime, que sur les 150 000 enfants de moins de trois ans, recensés en Communauté française, 17 p.c. à peine sont hébergés dans des structures subventionnées ou contrôlées, à qui s'applique le système de déductibilité.

83 pct. van de kinderen wordt opgevangen door de ouders, de grootouders, niet-gecontroleerde opvangouders, vrienden, in tijdelijke opvangcentra, eventueel in de kleuterschool.

De fiscale aftrekbaarheid heeft overal in België een zeer sterke stijging van de vraag naar opvang veroorzaakt, waarbij talrijke diensten overvol raakten.

Uit een zeer recente enquête van de Franstalige Bond van grote en jonge gezinnen blijkt dat aan bijna 2 000 aanvragen voor opvang in een kinderdagverblijf niet kon worden voldaan. Noch de Franse Gemeenschap, noch de bevoegde diensten van de Vlaamse Gemeenschap kunnen met hun begroting die door de financieringswetten van de huidige meerderheid geblokkeerd werd, inspelen op de vraag en de subsidies aan de instellingen op beduidende wijze optrekken om ze in staat te stellen het aanbod te vergroten.

De ouders die hun kind niet door een gecontroleerde instelling kunnen laten opvangen, genieten dus enkel de belastingvrijstelling van 10 000 frank per kind, een vast bedrag dat wordt toegekend aan al wie niet in aanmerking komt voor de nieuwe fiscale aftrek wegens opvangkosten.

Voor ouders die werken, brengt de opvang van kinderen steeds heel wat kosten mee, zelfs indien het kind niet in een gecontroleerd net wordt opgevangen.

Ons voorstel werd door deze vaststelling ingegeven. Het beoogt de verhoging van het bijkomend bedrag dat van belasting wordt vrijgesteld per kind dat niet in een erkende instelling wordt opgevangen en voor wie de opvangkosten dus niet kunnen worden afgetrokken.

Het bijkomende vaste bedrag dat van belasting wordt vrijgesteld, stijgt van 10 000 tot 30 000 frank.

Het verschil tussen de vrijstelling en de aftrek voor opvangkosten bleef behouden omdat de «plaatsen» in instellingen over het algemeen duurder zijn, daar het geboden dienstenpakket verband houdt met alle aspecten van het leven van het jonge kind.

De financiële weerslag van deze bij uitstek sociale maatregel is niet zeer groot. De lagere opbrengsten voor de Staat moeten immers worden berekend op de niet-ontvangen belasting. Men gaat ervan uit dat de gemiddelde aanslagvoet voor 1990 23,4 pct. bedraagt.

Uitgaande van dit cijfer en rekening houdend met het aantal gezinnen waarop die maatregel van toepassing is, zou de lagere belastingopbrengst nog geen 2 miljard bedragen. Daar staat tegenover dat de kinderen in goede omstandigheden opgevangen worden wat, op het menselijk vlak, een dergelijke lagere belastingopbrengst ten volle rechtvaardigt.

83 p.c. des enfants sont gardés soit par les parents, les grands-parents, les gardiens et gardiennes non contrôlés, des amis, des lieux de rencontre occasionnels, ou éventuellement l'école maternelle.

Il s'ensuit que, partout en Belgique, la mesure de réduction fiscale a entraîné une hausse très forte de la demande de gardes, saturant de nombreux services.

Une enquête toute récente de la Ligue des Familles du côté francophone fait apparaître qu'il y a près de 2 000 demandes non satisfaites d'hébergement dans les crèches. La Communauté française, pas plus d'ailleurs que les services compétents de la Communauté flamande, ne peuvent évidemment avec leur budget bloqué, par la faute des lois de financement de l'actuelle majorité, répondre à la demande et augmenter de manière significative les subsides aux institutions pour leur permettre d'augmenter le nombre de places disponibles.

Les parents qui n'ont pas eu la possibilité de placer leur enfant dans une structure contrôlée ne bénéficient d'aucun avantage autre que l'exemption de 10 000 francs par enfant, attribuée à tous ceux qui ne bénéficient pas de la nouvelle réduction fiscale pour frais de garde.

Pour les parents qui travaillent, une solution de garde est toujours onéreuse, même si l'enfant n'est pas placé dans un réseau «contrôlé».

Cette constatation est à la base de notre proposition. Celle-ci augmente nettement l'exemption forfaitaire par enfant non placé dans une structure permettant aux parents de bénéficier de la déduction des frais de garde.

La réduction forfaitaire passe de 10 000 francs à 30 000 francs.

Un écart a été maintenu entre cette exemption forfaitaire et les déductions pour frais de garde, les «places» dans les structures étant en général plus onéreuses parce que le service offert concerne tous les aspects de la vie du jeune enfant.

L'impact financier de cette mesure éminemment sociale n'est pas énorme. En effet, la moins-value pour l'Etat doit se calculer sur l'impôt non perçu. Or, on estime que le taux moyen d'imposition pour 1990 est de 23,4 p.c.

Sur la base de ce chiffre et compte tenu du nombre de ménages concernés par cette mesure, la moins-value n'atteindrait pas 2 milliards. Il faut signaler qu'en contrepartie de cet effort, les enfants seraient gardés dans de bonnes conditions, ce qui justifie parfaitement au plan humain une telle non-rentree fiscale.

Zonder appels met peren te willen vergelijken, wat in de politiek altijd een beetje demagogisch is, moet er toch op gewezen worden dat het abnormaal zou zijn die uitgave als overdreven te beschouwen op een ogenblik dat men bereid is de wedde van sommige ambtenaren op te trekken teneinde hen aan te zetten tot meer ijver bij het controleren van de belastingaangiften.

*
* *

VOORSTEL VAN WET

Artikel 1

In artikel 6, § 1, 3°, f, van de wet van 7 december 1988 houdende hervorming van de inkomstenbelasting en wijziging van de met het zegel gelijkgestelde taksen wordt het bedrag van « 10 000 frank » vervangen door het bedrag van « 30 000 frank ».

Art. 2

Deze wet treedt in werking met ingang van het aanslagjaar 1991.

Sans vouloir se lancer dans l'amalgame, toujours un peu démagogique dans le secteur politique, on ne peut néanmoins s'empêcher de souligner qu'il serait anormal que l'on estime cette dépense exagérée au moment où l'on accepte d'augmenter le traitement de certains agents afin de stimuler leur zèle dans leur travail de contrôleur des déclarations fiscales des citoyens.

*
* *

PROPOSITION DE LOI

Article 1er

A l'article 6, § 1er, 3°, f, de la loi du 7 décembre 1988 portant réforme de l'impôt sur les revenus et modification des taxes assimilées au timbre, le montant de « 10 000 francs » est remplacé par le montant de « 30 000 francs ».

Art. 2

La présente loi est applicable à partir de l'exercice d'imposition 1991.

Ph. MONFILS.